ئەوروپادا بە "پەنابەر" دەناسرێت، سەرنجدانێکی وتەکانی "یان گویلۆ" ستوونووسی رۆژنامەی ئێوارانی سوید ئافتۆن بلادێت و رۆماننووسی بەناوبانگی ئەم ولاتە، شایەنی تێرامانێکی وردترە یان گویلۆ لە رۆژنامەی ناوبراودا و لە رۆژی ٢٣ ی کانوونی دووەمدا دەنووسێت: "ئەو کەسەی هەوڵدەدات تا ئەنجامگیرییەکی ئایینی و کولتوری بۆ تاوانی شەرەف بهێنێتەوە، ئاو بە ئاشی ڕاسیستەکاندا دەکات، بەڵکو لەوەش خراپتر، بێحورمەتی بە تەواوی ئەو کەسانەش دەکات کە فەرهەنگی تاوانی شەرەف لەناویاندا هێشتا ماوە و نەتوانراوە خەباتێکی سەرتاسەری بەرانبەر بکرێت."، ئەمە ئیتر پوختەی ئەو تێزەیە کە سیاسەتی کۆمەڵگای فرەکولتوری لەسەر ڕاگیراوە و لە ژێر ئالای "ڕێژەیی فەرهەنگەکاندا" بانگەوازی بۆ دەکرێت، لەم تێزەدا ڕێزگرتن لە ئینسان و ڕێزگرتن لە بیروباوەڕەکەی دەکرێنەوە بە یەك، واتا بە کورتییەکەی ڕێزگرتن لە کەسێك کە راسیستە (وەك ئەوەی کە مافێکی خۆیەتی وەك ئینسان کە ڕێزی هەیە) ، هاوتا دەبێتەوە بە ڕێزگرتن لە راسیزم، جیاوازییەکی زۆر گەورە لە بەینی ئەم دوو چەمکەدا هەیە، هەموو موسولمانێکی ئۆسۆڵیش وەك ئینسان شایەنی ڕێزە، بەڵام ئەمە بە مانی ڕێزگرتن لە ئیسلام نییە، مەترسییەك کە لەم جۆرە خوێندنەوانەدا هەیە لە پەیوەند بە تاوانی شەرەف و داتەکاندنی ئەو جیهانە کولتورییەی کە تاوانەکانی شەرەف بە هۆیەوە توانای دووبارە خۆ بەرهەمهێنانەوەیان هەیە، بە مانای چاوپۆشیکردنە لە

ڕاسیزمێکی تر کە لەسەر ئاپارتایدێکی جنسی کاردەکات و نەفی لە بوونی مافەکانی نیوەی کۆمەڵگا دەکات، واتا لەبەرئەوەی راسیستەکان بەڵگەیەکی باشیان دەستنەکەوێت بۆ دژایەتی کردنی پەنابەران، باشتر وایە تاوانەکانی شەرەف وەك هەموو تاوانێکی تری کوشتنی ژنان چاولێبکرێت، "تاوان هەر تاوانە و هیچ جیاوازییەکی ئەو تۆ لە نێوان هۆکارەکانی کردنی تاواندا بوونی نییە."، ئەمە ئەو شیعارەیە کە دەبێت لەبەرانبەر تاوانەکانی شەرەفدا دووبارە بەرزبکرێتەوە، من خۆم هیچ دژایەتییەکی ئەوتۆم لەگەڵ شیعاری ناوبراودا نییە لە پەیوەند بە رەهەندی یاسایی تاوانەوە، چونکە لە هەردوو بارەکەدا ئێمە لەبەردەم دوو جەستەی بێ گیانداین، کە ئافرەتە و دوو تاوانباردا کە پیاوە، بەڵام تاوانی شەرەف واتا کوشتنێك کە من لەم وتارەدا بە شوێنیەوەم دەکرێ کۆتایی پێبهێنرێت و بۆ هەمیشە ئاسەواری کوێربکرێتەوە، ئەگەر ئەو چوارچێوە کولتورییەی کە بەرهەمهێنەرەوی بەهاکانی شەرەفە لەسەر جەستەی ئافرەت نەهێڵرێت، بە تایبەتی لەمڕۆی ئەوروپادا کە ئاستی پرسیارەکانی بەرابەری لە پلەیەکی بەرزتردایە لە پەیوەند بە پاراستنی گیانی و ڕۆحی ئافرەتەوە.

بەڵام پرسیاری گرنگ لە پەیوەند بە بەڵگەی "ئامادەیی ڕاسیزم" لە تێزی یان گویلۆدا ئەوەیە: ئایا راسیستەکان لە پرسیاری تاوانەکانی شەرەفەوەیە چارەی پەنابەریان ناوێت؟ وەڵام ڕۆشنە، راسیستەکان بەر لە بوونی هەر کێشەیەکی

پەنابەرانەوە ئالای خۆیان بەرز راگرتووە و لە بنەماوە پەنابەرانیان رەتکردۆتەوە، بۆیەش ئەم کێشانەی پەنابەران تەنها رووخسارێکی دزێوی تری پەنابەران دەداتە دەستیان بۆ پڕوپاگەندەکانیان، بەڵام داکۆکی کردن لە پەنابەران ناکرێت بە مانای ئینکاری کردنی ئەو بەها کولتورییانە بێت، کە بە هۆی دەست پێوەگرتنیەوە لە لایەن بەشێکی پەنابەرانەوە چارەنووسی ژیانی هەزاران ئینسانی لە زیندا راگرتووە، چی لە کێشەی خەتەنەکردنی سەدان کچی دوانزە ساڵەی بەشە جۆراوجۆرەکانی ئەفریقا دەکەیت، کە هاوینان دەیانفڕێنن و لە ولاتەکانی خۆیاندا لە هەموو توانایەکی سێکسکردن دەکرێن، یان لە باشترین حاڵەتێکدا پیرەژنێك دەهێنن و لە ماوەی مانگێکدا سەدان منالّ کەلەپاچە دەکات؟ ئایا چەمکی پەنابەر لەم دەستەواژەیەدا بە مانای بوون بە هۆکارێکی کۆنسێرڤاتیڤ نییە، کە دەبێتە ڕێگر بۆ دەنگهەڵبڕین لە بەرانبەر مافەکانی ئەو منالانەدا کە ترادیسیۆن دەیانکاتە جەستەیەکی بێ گیان و بێ هەست؟ ئایا ئەمە چ دیفاعێکە لە مافی پەنابەر کە لە ژێر ناوی ئەودا، چاوپۆشی لەو هەموو بێحورمەتی و سووکایەتییە بکرێت، کە ژنان و منالانی پەنابەر گیرۆدەی بوون و لە دۆزەخێکی سەر زەویدا رۆژانە بە نهێنییەوە گیان لە دەستدەدەن.

مێدیا و مۆدێلی کولتوری بۆ لێکدانەوەی تاوان:

ئەوەی جێگای سەرنجە بۆ کەسێك کە تەماشای رۆژنامەکانی سوید بکات (تەنانەت رۆژنامەکانی ئەوروپاش)، کاتێك قسە و باس لەسەر کێشەی پەنابەرانێکە کە لێرە دەژین، ئەوا بە سادەیی هەست بە مۆدێلی شیکردنەوەی کولتوری دەکات، کە بۆ خوێندنەوەی ئەو پرسیارانە لەبەر چاو دەگیرێن، لە تەواوی پرسیارەکانی لاقەکردنی گەنجانی پەنابەر بۆ کچان، دزین و شەڕ و کوشتن و زۆرێك لە تاوانەکانی تردا، خوێنەر یەکسەر خۆی لەبەرانبەر خوێندنەوەیەکی بێ گیاندا دەبینێتەوە، کە خاڵی دەستپێکردنەکەی رەهەندی ئیتنی و کولتوری تاوانبارە، کەچی سەرنجراکێش ئەوەیە لە و شوێنەدا کە دەکرێ پێشینەی کولتوری وەك سەرچاوەیەك لەبەر چاو بگیرێت، بە تایبەت لە پەیوەند بە تاوانەکانی شەرەفدا، ئەوا دەستەواژەی (تاوان هەر تاوان)ە وەك پەرچەمێك بەرزدەکریتەوە.

سەرنجێك لەم خوێندنەوەیە بدەن لە پەیوەند بە ئاستی بەرزی ڕێژەی تاوانەکانی دزینی ئۆتۆمبیل، بازرگانی کردن بە کاڵای دزراوەوە، مەوادی بێهۆشکەر و زۆر شتی تر، کە بە پێی راپۆرتەکانی دەستگای پۆلیس لە ناو گروپێکی ئیتنی وەك ئەلبانییەکانی کۆسۆڤۆدا بوونی هەیە، ئەم وێنەیەی کۆسۆڤۆی ئەلبانی لەناو بەشێکی زۆری ئەو پەنابەرانەشدا کە لە نزیکەوە لە کەمپەکاندا لەگەڵیاندا دەژین، دروستی خۆی دەسەلمێنێ، ئەم شیکردنەوەیە لە پەیوەند بە کۆسۆڤۆکانی ئەلبانیاوە، هێندەی